

AKSIOMA
Zavod za sodobne umetnosti
Ljubljana

Jakopičeva ulica 11
SI - 1000 Ljubljana

aksioma@aksioma.org
www.aksioma.org

Ljubljana, 18. september 2015

MEDIJSKO OBVESTILO

Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, predstavlja:

James Bridle

V senci brezpilotnega letala (Under the Shadow of the Drone)

Samostojna razstava

www.aksioma.org/bridle

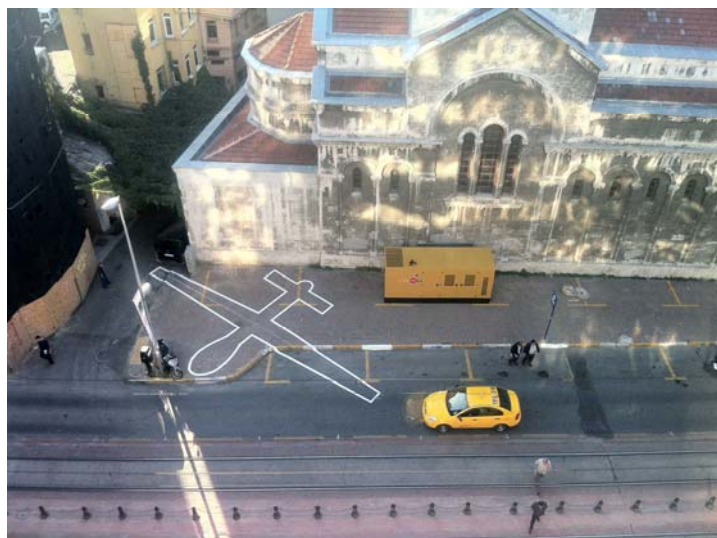
Aksioma | Projektni prostor

Komenskega 18, Ljubljana

14. oktober – 20. november 2015

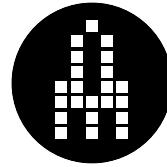
Odpiralni čas: TO-PE od 12. do 18. ure

Otvoritev razstave in pogovor z umetnikom: sreda, 14. oktober 2015, ob 19. uri

Fotografije za brezplačno objavo so na voljo na naslovu:

<http://www.aksioma.org/press/bridle.zip>

AKSIOMA

Zavod za sodobne umetnosti
Ljubljana

James Bridle

V senci brezpilotnega letala (Under the Shadow of the Drone)

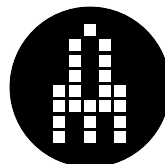
»Po mojem mnenju brezpilotno letalo deloma nadomešča omrežje kot tako: je nevidna, inherentno povezana tehnologija, ki dopušča gledanje in delovanje na daljavo. Mi in digitalno, delujoči skupaj - medij in izmenjava. Toda nečloveški deli omrežja niso moralni akterji in ista tehnologija, ki prinaša čudež civilne tehnologije, osupli futurizem *Nove estetike* in neenakomerno porazdeljeno radost življenja *zdaj*, ustvarja tudi mračnijaško kulturo 'varnosti', povsod navzoč nadzor in robotske ubijalske stroje. To je rezultat inherentne nečitljivosti omrežja, njegove težnje po brezhibnosti in nevidnosti, od kode do 'oblaka'. Tisti, ki omrežja ne morejo zaznati, znotraj njega ne morejo učinkovito delovati in so nemočni. Naloga je torej narediti takšne reči vidne.«¹

Te vrstice nazorno povzemajo konceptualno ozadje trenutnega ukvarjanja Jamesa Bridla z brezpilotnimi letali ter njegovo umetniško raziskovanje na splošno. Filtriranje in urejanje pretoka informacij, omogočanje, da postanejo vidnejši in bolj čitljivi podatki, ki so v grobi obliki sicer na voljo, a nekako skriti, dokler jih nekdo ne začne vleči na dan ter kategoriziranje in razvrščanje so glavni cilji Bridlovega dela. Njegovo delo pravzaprav simbolizira držo celotne generacije, ki je odrasla med vsenavzočnim oblakom in letečimi brezpilotnimi letali. Trenutno potekajoči projekt *Dronestagram* (2012 -) je dober primer tega pristopa. Bridle prečesava spletišča, kot so strani Urada za raziskovalno novinarstvo (<http://www.thebureauinvestigates.com/>) ali Drone Wars UK (<http://dronewars.net/>) in išče zanesljive informacije o napadih brezpilotnih letal na vojnih območjih. Ko najde dokaze o posameznem napadu, gre na satelitski pogled Googlovih zemljevidov, poišče napadeno lokacijo, naredi posnetek zaslona in objavi fotografijo na Instagramu, nato pa še na Tumblrju in Twitterju, pri čemer v opombah doda podatke o napadu. Vse se odvija v realnem času z uporabo dostopnih, a vendar skritih informacij in običajnih orodij, ki jih prerazporedi na način, da ga lahko osmisli tudi povprečno občinstvo. Bridle piše: »Brepilotna letala so zgolj najnovejši dodatek v dolgi vrsti vojaških tehnologij, ki izpopolnjujejo ubijalski postopek; sodijo pa tudi med najučinkovitejše, najbolj oddaljene in najbolj nevidne tehnologije. Te lastnosti jim omogočajo, da tisto, kar počnejo, počnejo neopaženo in s tem ustvarjajo kontekst za tajne, nerazložljive, neskončne vojne.« Z delom *Dronestagram* Bridle spreminja te oddaljene in pogosto neznane lokacije v nekaj »malce vidnejšega, nekoliko bližjega. Malo bolj resničnega«.

Vizualizacija nadzornega aparata se na podoben način pojavlja pri vseh njegovih projektih, povezanih z brezpilotnimi letali in to na vrsto različnih načinov. *Božja luč* (*The Light of God*) je manipulirana fotografija, s katero poskuša prikazati nekaj, kar je doslej obstajalo samo v pripovedovanjih vojakov, ki so to videli. *The Light of God* je laserski žarek, s katerimi brezpilotna letala označujejo tarče in je viden samo z očali za nočno opazovanje; v Afganistanu in Iraku so ga na primer uporabljali za usmerjanje raket hellfire. Fotografija učinkovito simbolizira tehnologijo, ki je bistveno presegla meje človeškega in se izkazuje s hladno preciznostjo božanske sile.

Tiho odstranjevanje (*A Quiet Disposition*, 2013) v obliki serije knjig in omrežne programske opreme po drugi strani prikazuje matrico za odstranjevanje, ki jo ameriška vlada uporablja za osmišljanje množice nadzornih in obveščevalnih podatkov. Bridle matrico usmeri samo vase, da nenehno prečesava internet in išče informacije o ljudeh, ki sodelujejo pri napadih brezpilotnih letal in so vpleteni v matrico. Dobesedno se poigrava z *Opazovanjem opazovalcev* (*Watching the Watchers*, 2013), med drugim v istoimenski seriji aerofotografij vojaških vohunskih brezpilotnih letal, ki jih je

¹ James Bridle, »Under the Shadow of the Drone«, *Booktwo.org* (11. oktober 2012), dostopno na naslovu: <http://booktwo.org/notebook/drone-shadows/>.

AKSIOMA

Zavod za sodobne umetnosti
Ljubljana

našel s pomočjo spletnih zemljevidov. O njih zbira informacije, ki jih nato pretvori v nove oblike. Med drugim to tehniko uporabi v projektu *Identifikacijski komplet za brezpilotna letala (UAV Identification Kit, 2012)*, ki vsebuje s 3D tiskalnikom ustvarjene modele vojaških brezpilotnih letal, bolj znanih kot droni.

Senca brezpilotnega letala (Drone Shadow) je potekajoča serija urbanih intervencij, v katerih Bridle na tla urbanih prostorov v razmerju 1:1 riše sence vojaških brezpilotnih letal v letu. Kar naj bi bilo nevidno, postane vidno; oddaljena, odmaknjena realnost je naenkrat zelo blizu in prisotna. Ostala dela bodo predstavljena v projektnem prostoru Aksiome, projekt *Drone Shadow* pa bo v Sloveniji prvič predstavljen v obliki javne intervencije in sicer na treh lokacijah: pred Hotelom park, pred Kinom Šiška in pred Kolosejem v nakupovalnem središču BTC.

James Bridle je umetnik, pisec in založnik, ki deluje v Londonu. Njegova besedila o literaturi, kulturi in omrežjih so bila objavljena v revijah in časopisih, kot so *Wired*, *Domus*, *Cabinet*, *The Atlantic*, *The New Statesman in Matter*, v tiskanih in spletnih različicah, redno pa piše tudi kolumne za *The Observer*. Svoja umetniška dela in instalacije razstavlja v Evropi, Severni in Južni Ameriki ter v Aziji in Avstraliji, na spletu pa si jih je ogledalo že na stotisoče obiskovalcev. Njegova dela naročajo organizacije, kot so Artangel, Mu Eindhoven, Istanbulski bienale oblikovanja in galerija Corcoran (Washington, DC), poklonila pa sta se mu že Ars Electronica in Japonski festival medijev. Bridlova formulacija raziskovalnega projekta *Nova estetika* je spodbudila razprave in ustvarjalno delo v več disciplinah ter še vedno navdihuje kritiške in umetniške odzive. Redno predava na radiu, univerzah, konferencah in drugih dogodkih, kot so SXSW (Združene države Amerike), Lift (Švica), dConstruct (Velika Britanija) in Festival oblikovanja v Milanu. Bridle je rezidenčni tehnolog v galeriji Lighthouse in izredni profesor v programu za interaktivne telekomunikacije na Univerzi v New Yorku. Leta 2014 je bil v rezidenci v londonskem centru White Building in v newyorškem centru Eyebeam, londonski Muzej oblikovanja pa mu je podelil vsakoletno nagrado za dosežek na področju grafičnega oblikovanja. James je na University College London magistriral na področju računalniških in kognitivnih znanosti, specializiral pa se je za lingvistiko in umetno inteligenco.

Njegovo delo je dostopno na naslovu <http://booktwo.org>.

Produkcija razstave: Aksioma – Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana, 2015

Umetniški vodja: Janez Janša

Producentka: Marcela Okretič

Izvršna producentka: Sonja Grdina

Asistentka produkcije: Katra Petriček

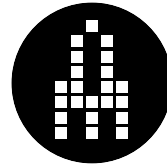
Odnosi z javnostjo: Hana Ostan Ožbolt

Tehnični vodja: Valter Udovičič

Projekt *V senci brezpilotnega letala* je izveden v okviru projekta **Masters & Servers**, ki ga izvajajo Aksioma (SI), Drugo more (HR), AND (VB), Link Art Center (IT) in d-i-n-a / The Influencers (ŠP).

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina komunikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

AKSIOMA

Zavod za sodobne umetnosti
Ljubljana

Finančna podpora: Program Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Mestna občina
Ljubljana

Partnerji pri izvedbi projekta *Senca brezpilotnega letala (Drone Shadow)*: Kolosej Ljubljana, Center urbane kulture Kino Šiška, Hotel Park – najbolj zeleni in urbani hotel v središču Ljubljane.

Kontakt:

Hana Ostan Ožbolt, 040 698 843, aksioma.org@gmail.com

Aksioma | Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana

Neubergerjeva 25, 1000 Ljubljana, Slovenija

www.aksioma.org